

اطینان حاصل شود.

در خاتمه فرمائید معلوم نیست در طهران چه کار بکنم. عزیز من امروز در ایران کسی کار می‌کند یعنی خدمت می‌کند که یا «کار» ایجاد می‌کند و عدمای را به کار می‌اندازد و یا چشم مردم را به آنچه در اروپا اسمش کار است باز می‌کند. شما معلومات برای این دارید و وسیله آن راه م دارید و از خانواده موجود ثروت هم هستید. فراموش نکنید و حتی المقدور خود را فراموش نکنید. حرف در ایران فراوان است عمل و عامل کم است. برای ایران دار لازم است. شما شخص فعال هستید. روی یک سر ازیری قدم نگذارید.

من چندی قبل تصور کردم که مالیه ایران را در دست گرفته لابد کسی مثل مرا در خدمت مالیه ایران می‌پذیرد. کاغذی نوشتم و سواد دیپلمها و مخصوصاً شهادت‌نامه خوبی که بانک داده فرستادم. شکاء‌المالک هم وزیر مالیه بود بهاو هم نوشتم هیچ یک جواب ندادند....*

مکرر نوشتم من بدون کار معین ایران نمی‌توانم بروم. چون وسیله آن را ندارم. در طهران اگر بروید و اگر خدمت برادرانه و دوستانه بهمن بخواهید بکنید که بتوانم ایران بیایم در هرجا که بشنوید و بدانید که وسیله گفتن هست بگوئید و بخواهید بلکه وسیله آمدن من مهیا گردد، ولی نه بیکار، بلکه با یک کاری، چون اگر غیر این ممکن بود من زنجیر بهای خود در سویس نمی‌زدم.

در طهران بروید برادر من آقای حکیم‌الملک را ببینید - او شخصی است که شخص فاضلی مثل شما را با منت می‌پذیرد. - اگر رفتید از احوال تمام آشایان قدیمی بهمن بنویسید. البته بعضی اطلاعات هم لازم دارم، همین که خبر رسیدن شما به تهران بر سر خواهش بعضی اطلاعات را خواهم کرد.

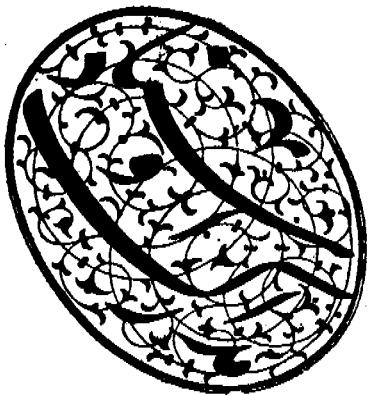
البته اگر طهران باشد و این کاغذ بهشما بر سر اوضاع سیاسی آنچه مرقوم داردید. شاید از طهران بیشتر و مرتبه مکاتبه کنیم.

عجالتاً خدا حافظ شما و منتظر مژده سلامتی و اخبار شما هستم.

پشت آخرین ورق نامه بهداد نوشته است: اگر این کاغذ طهران به خدمت بر سر مرحمت نموده اگر از آشایان قدیمی مثل راوندی - فدائی [علوی] - نصرالله‌خان جهانگیر - سعدالله‌خان [درویش] - [مصطفی‌صارم] - بیک‌خان - و و و و و و هر کس را از لوزانیهای قدیم ببینید از حالشان بهمن بنویسید. پرویزخان بختیاری در طهران در وزارت خارجه است. دکتر میر باقر را هم دیده بهمن از حال او مرقوم دارید. آقای داور هم که جای خود دارد. البته بعداز گله من جواب اورا بهمن مرقوم می‌دارید. آقای شبایانی هم به سر کار غالی سلام مخصوص دارند.

دوستدار صمیمی
ابوالحسن حکیم

* نفعه چین از نویسنده نامه است.

راپرت درباره امتیازنامه نفت جنوب

وزارت فوائد عامه دولت ایران در سال ۱۳۴۴ قمری (۱۳۹۲ شمسی) مرحوم علی خان نظام العلوم (علم ریاضیات دارالفنون) را مأمور مطالعه و تهیه گزارش درباره عملیات مربوط به نفت جنوب می‌کند. نظام العلوم رایتری تهیه می‌کند که شاید بتوان آن را یکی از قدیمی‌ترین تاریخچه‌های ایرانی مربوط به نفت دانست و شاید در اوراق دولتی هم نتوان نسخه‌ای از آن یافت. زیرا عن آن در دست مستشارالدوله مانده. صادق مستشارالدوله در آن وقت وزارت فوائد عامه را بر عهده داشته است و علی‌الظاهر او چنین گزارشی را از نظام العلوم خواسته بوده. گزارش به خط کاتب خوشویی تحریر شده و نامعلوم زیر آن امضاه کرده و تاریخ را به خط خود برابر آن اضافه کرده است. این سند در اوراق بازمانده از مرحوم مستشارالدوله صادق به دست آمد. (صفحه ۴۵۱ و ۴۵۲)

سه عکس تاریخی و دیدنی از مجموعه دکتر هوشنگ ساعدلو

۱. عکس دسته‌جمعی علمای از دراویش صوفیه. متأسفانه همه افراد ناشناخته‌اند مگر ظفرالدوله سردار مؤید (آنکه سیلهای، آویخته دارد و در دریف دوم نفر چهارم نشسته از راست است) که نامش در زیر عکس آمده است. ظفرالدوله (فتحالله‌خان مقام مراغه‌ای) که از ۱۳۱۱ آن‌لتب و از سال ۱۳۴۴ لقب سردار مؤید داشت، در حضن خدمت می‌کرد و بهمن هشتاد و دو سالگی درگذشت. بطوطی که مرحوم هدی باهداد (۱۷۳۵:۵) نوشت از سردار ظفر مرید دائی خود حاج‌کبیر آقا بود.

(صفحه ۴۵۴)

۲. عکس است دسته‌جمعی که در جمادی الاولی ۱۳۴۵ در دیوانخانه حکومتی شاهرودانداخته‌اند. نام آنها که زیر عکس آمده چنین است: نشسته از دست راست: (۱) سید رشتی (۲) حسنعلی خان اصلانلو (۳) محمدابراهیم خان پیشکار حکومت (۴) شوکت نظام رئیس فتوح شاهرود (۵) سalar اکرم حکومت شاهرود (۶) رشدالسلطان سردار (۷) غلامعلی خان (۸) یحیی خان مشیر (۹) میرزا بک خواری. (صفحه ۴۵۵)

امینواریم دوستان عزیز محمدعلی شفیعی و فیروز معزی نسبت به معرفی سایر اشخاص عکس بنویاند کمال بنمایند.

۳. عکس از اجزاء دخانیات بزد: نشسته از راست به چپ ابوالقاسم‌خان معاون تدقیقی - ابوالقاسم‌خان جواہر فویس - معاون دیوان رئیس آرشیو - ممتاز‌السلطان دفتردار - میرزا احمد خان هجاس مالیه - فتح‌الدوله رئیس کل - مازور فتح‌الله‌خان رئیس نظمیه - معین‌دیوان - سلطان‌میرزا آقا معاون نظریه - میرزا حسین‌خان متصر حضور - نایب اول اسدالله‌خان پشت سر او آقایی مقوم اداره. (عکس حسینعلی عکاس - بزد). (صفحه ۴۵۶)

وزارت فواید عالیه
دفتر

پیغمبر دنیا درست شد و پیش از آنکه نبادان را بگردانند پیش از آنکه نبادان را بگردانند

لله عزیز بسیار پنجه داشت و این پنجه های بزرگ و شدید

وزارت اولین طاوه را که درست نهاد بعده بسیار شفاف
ترین صورت می بود و سه پنجه از این بسیار شفاف

که از این دو پنجه بزرگ بودند بسیار بزرگ و بزرگ
بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

بهم برابر بودند و همچنان که بزرگی این پنجه های بزرگ

اداره

فرم

کلکسیون رسپوئر کلکسیون رسپوئر کلکسیون رسپوئر

الله
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
الْحُكْمُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰالَمِينَ
وَمَا كَرِهَ شَرِيكٌ لَّهٗ فِي حُكْمِهِ
وَمَا كَرِهَ شَرِيكٌ لَّهٗ فِي حُكْمِهِ
وَمَا كَرِهَ شَرِيكٌ لَّهٗ فِي حُكْمِهِ

پروپیگریا ڈیلوم انسانی و مدنیت فریض
ستادِ جامع علوم اسلام

دانی و مکانیکی
علوم انسانی

سخاہ علام اشیٰ و مطابق ترجمہ

پاکستان علم مدار